

Kapka

ZPRAVODAJ STÁTNÍHO PODNIKU POVODÍ ODRY

**Modernizace monitorovacího
systému dispečinku**

strana 10

Úvodní slovo generálního ředitele

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
Dovolte mi v letošním prvním čísle našeho časopisu krátce se zamyslet nad další etapou života našeho podniku. Jaký bude celý tento rok z hlediska ekonomického a vodohospodářského, netuším, křišťálovou koulí nemám a z ruky číst neumím. Přesto jsme s kolegy udělali vše, a nastavili tak i naše plány, abychom všechny naše povinnosti splnili se ctí a s kladným hospodářským výsledkem. Opírali jsme se přitom o rok loňský, kdy jsme ustáli vše zlé a ekonomicky si vedli dobře a dali tak dobrý základ pro naše letošní činnosti.

Tento rok bude o to náročnější, že nám od 1. ledna přibyla další agenda a náplň práce – činnost bývalé ZVHS. Názorů na převod bývalé ZVHS do podniků Povodí je samozřejmě několik – od těch kladných, po ty záporné. Záleží, z jakého pohledu a kdo se na tuto problematiku bude dívat. A mám-li se na to podívat svými očima, budu se dívat skrze „vodu“ a péči o ni. Na tom záleží, a to je pro nás podstatné. Zaměříme se na systematickosti a komplexnosti správy vodních toků a kvalitní a efektivní péči. Dojde k zavedení kompaktní činnosti péče o vodu a nebude se stávat, jak tomu bylo někdy v minulosti, že na jednom toku se díky rozptýlenosti jeho správců budou realizovat opatření nebo úpravy bez řízené koncepce nebo bez časové návaznosti ve vazbě na absenci finančních prostředků. O jednu vodu bude pečovat jeden správce. Jak jsme se dříve dělili a označovali na my – oni a oni – my, naše – vaše – jejich, dnes jsme a budeme jenom MY. A z této nové filozofie musíme vycházet.

Musíme si připomínat, že od 1. ledna neseme vodní břímě na svých bedrech všichni bez rozdílu a společnost od nás očekává ještě daleko větší a efektivnější plnění naší práce. Budoucnost ukáže, jak jsme se v této nové výzvě postavili. Přinese to s sebou samozřejmě mnoho problémů, nárůst pracovních činností a výkonnosti zaměstnanců, ale já pevně věřím, jak podnik a Vás, moje kolegy, znám, že tento úkol zvládneme.

Seznamujeme se s majetkem, toky, stavbami, které jsme od ZVHS převzali. Spousta faktů před námi již stojí v plném světle, něco se teprve ukazuje, někde voda teprve začala na povrch věcí prokapat... Možná symbolicky s jarní oslavou dne vody mohu říci, že letošní svátky oslavujeme větší nadílkou. Máme tak více všeho: vody, toků, objektů, možná i starostí. Ale to patří k životu a k péči o vodu. Světový den vody není jen o krásných slovech, ale i o přiznání problémů a nalezení řešení, o obyčejných úkolech. 22. březen je pro nás totiž den jako každý jiný. Voda teče stejně, jako zůstaly naše povinnosti stejné. Jen ve větší lokalitě. A voda a práce s ní má pro každého z nás jiný význam. Někdo bere všechno na lehkou váhu, jiný naopak váží vše velmi pečlivě. Především ale záleží na tom, jak si nás a naši práci budou vážit ostatní. A já nám všem přeji, aby naše hodnocení, až na něj koncem roku dojde, bylo pozitivní, mělo svou hodnotu, váhu. Jako všechno kolem nás. Protože i ta malá kapka vody tu svoji váhu má. Svoji cenu filozofickou, a stejně tak i měřitelných 0,18g, které váží. A naše kapky váží daleko víc...

Ing. Ivan POSPÍŠIL
generální ředitel

Úvodní slovo generálního ředitele	2
Z NAŠICH PŘEHRAD: Olešná	3

Byla podepsána kolektivní smlouva pro rok 2011..... 4

Spolupráce se statutárním městem Ostravou v roce 2011	4
---	---

AKTUALITY.....	5
----------------	---

Ekonomické výsledky za rok 2010	6
---------------------------------------	---

Odstraňování škod z povodní 2010 stále pokračuje	7
--	---

Čerpání dotačního programu „Odstranění povodňových škod z roku 2007“ je úspěšně ukončeno	7
--	---

Rekonstrukce řídicího systému na VD Slezská Harta ..... 8 |

Závěr rekonstrukce malé vodní elektrárny na VD Slezská Harta	9
--	---

Operační program Životní prostředí a modernizace vodohospodářského dispečinku	10
---	----

Varovný systém před přívalovými povodněmi státního podniku Povodí Odry	13
--	----

Mapa ohroženosti území podél vodních toků povodí Odry	14
---	----

Vodohospodářský provoz Vodní díla	15
---	----

Mise Evropské unie v povodí řeky Jang-c' 16

FAUNA & FLÓRA: Silně ohrožené druhy ...	18
---	----

2. vodohospodářská branka	20
---------------------------------	----

36. ročník Zimní vodohospodářské třicítky	21
---	----

ROZHOVOR: O Vánocích jsme museli kapry kvůli obrovskému zájmu lidí přikoupit	22
--	----

JUBILEA	23
---------------	----

NAPSALI O NÁS	23
---------------------	----

OLEŠNÁ

OLEŠNÁ u Frýdku-Místku byla vybudována v letech 1960 až 1964 v rámci tzv. plánu výstavby malých vodních nádrží. Původním účelem nádrže bylo zásobování plánovaných nových vysokých pecí ve Vítkovických železárnách. K výstavbě těchto pecí nedošlo, ale přesto nebyla realizace VD Olešná zastavena. Po výstavbě celulóžky v Paskově se nádrž stala významným zdrojem provozní vody pro tento kombinát. Pro plánované zvýšení objemu dodávané průmyslové vody byla vybudována čerpací stanice vody z Ostravice. Čerpací stanice nebyla nikdy v běžném provozu a dnes je zrušena. Nyní je účelem vodního díla krytí potřeb vody pro průmysl, povodňová ochrana Paskova, rekreace a chov ryb. Zemní hráz vodního díla má výšku 14,6 m, délku v koruně 393 m a objem 152 000 m³. Je vybudována ze sprašových hlín, na návodní straně čistých, na vzdušné s příměsí šterků. Těsnicí část je zavázána do podloží betonovou zídka a těsnícím zářezem. Podloží je těsněno jednořadou cementovou injekční clonou. Celkový objem nádrže činí 4,7 mil. m³. Nádrž je vybavena sdruženým manipulačním objektem s výpustným potrubím, komunikační chodbou a předsunutým bezpečnostním přelivem tzv. kachního zobáku o kapacitě 75 m³/s.

Byla podepsána kolektivní smlouva pro rok 2011

V závěru loňského roku, konkrétně 28. 12. 2010, podepsali generální ředitel státního podniku Povodí Odry Ing. Ivan Pospíšil a předseda sdružení výborů základních organizací odborového svazu podniku Michal Šafranko podnikovou Kolektivní smlouvu pro rok 2011.

Podpisem kolektivní smlouvy jsou vytvořeny podmínky pro plnění závazků plynoucích z pracovně právních, mzdových, bezpečnostních a dalších norem, které řídí činnost zaměstnanců i zaměstnavatele. Odborová organizace zastupuje v této věci všechny zaměstnance, nikoliv jen odboráře a snaží se všemi jednáními s managementem udržovat dlouhodobě dobrou firemní kulturu v podniku. Podepsáním kolektivní smlouvy získávají zaměstnanci mj. i různé benefity, které mohou připadat déle zaměstnaným v podniku jako

**Podepsáním
kolektivní smlouvy
získávají zaměstnanci
různé benefity.**

Generální ředitel Ing. Ivan Pospíšil a Michal Šafranko po podpisu smlouvy

samozřejmost, ale není tomu takto vždy a všude. Proto doporučujeme – i když se proti uplynulému roku znění kolektivní smlouvy výrazně nezměnilo – seznámit se se zněním kolektivní smlouvy. Může některým z Vás poskytnout důležité informace z oblasti pracovně-právních vztahů, ať už se jedná např. o důležitou část osobních překážek v práci, péči o zaměstnance nebo o oblast zásad pro

tvorbu a čerpání prostředků z fondu kulturních a sociálních potřeb. Písemné znění Kolektivní smlouvy pro rok 2011 je k dispozici na každém pracovišti a dále je možno si je prohlédnout na podnikovém intranetovém portále.

Zdeňka DAVIDOVÁ
personální odbor

Spolupráce se statutárním městem Ostravou v roce 2011

Podobně jako tomu bylo v předchozích letech, také v roce 2011 pokračuje spolupráce se statutárním městem Ostravou v oblasti protipovodňové prevence na území města.

Spolupráce spočívá mimo jiné také v úhradě části nákladů staveb formou dotace z rozpočtu města Ostravy, a tím usnadnění jak realizace přípravy, tak poté i vlastní stavby. Na zasedání zastupitelstva 23. 2. 2011 byly schváleny dvě investiční dotace pro státní podnik Povodí Odry na přípravu dvou investičních akcí ke zvýšení úrovně povodňové ochrany zájmových území.

První dotace ve výši 6 mil. Kč je určena na dokončení majetkového vypořádání pozemků dotčených stavbami „LB hráz odlehčovacího ramene na Ščuči“ a „Úprava odlehčovacího kanálu Ščuči“ v rámci zvýšení povodňové ochrany městského obvodu Hrabová. Schválená dotace na tento účel navazuje na podobné dotace v předchozích dvou letech v souhrnné výši 13 mil. Kč, letošním rokem tento účel dotace skončí. Pro úplnost uvádím, že první z uvedených staveb, jejímž investorem je státní podnik Povodí Odry, byla již zahájena v loňském roce, dokončena bude v 1. pololetí 2012 s celkovými stavebními náklady cca 15 mil. Kč. Investorem druhé stavby je státní podnik DIAMO a stavba je v současnosti pro realizaci připravována.

Druhá dotace ve výši 1 mil. Kč je určena na zpracování projektové dokumentace na zvýšení povodňové ochrany zástavby v městském obvodu Polanka nad Odrou, konkrétně na vodním toku Polančice a jeho přítocích. Tuto stavbu začala v uplynulém roce připravovat Zemědělská vodohospodářská správa, organizační složka státu. Po organizačních změnách k 1. 1. 2011 přešla správa toku i investování připravované akce na státní podnik Povodí Odry. Náklady na toto opatření nejsou dosud přesně vyčísleny, neboť projektová příprava, z níž vzejde koncepce ochrany i výše nákladů, je na počátku. Lze očekávat, že i zde se náklady budou pohybovat v řádu desítek milionů korun.

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

OSTRAVA!!!

AKTUALITY

Generální ředitel poděkoval za pomoc po povodních

Ihned po květnových a červnových povodních 2010 zahájili pracovníci našeho podniku odstraňování povodňových škod a překážek v korytech toků, které povodněmi vznikly. K urychlení postupu nejpotřebnějších prací bezprostředně po povodních k nám vyslaly solidárně podniky Povodí z českých krajů, které velkou vodou nebyly postiženy, na pomoc své pracovní čety

i s technickým vybavením. Tito pracovníci významně pomohli při počátečním pracovním náporu, který přináší každá taková povodňová epizoda. Jako poděkování za tento nezištný čin pozval generální ředitel našeho podniku Ing. Ivan Pospíšil postupně pracovníky jednotlivých podniků Povodí, kteří se na pomoci podíleli, na společný slavnostní oběd, při němž jim za rychlou a účinnou výpomoc v roce 2010 poděkoval a předal kromě děkovného listu i knihu o povodí Odry s historií vodního hospodářství v tomto území a také věcný dar. Pozvaní pracovníci této příležitosti využili k neformální diskusi o svých zkušenostech s povodněmi, o životě „kolem vody“ obecně i o svých zážitcích a vzpomínkách na pracovní pobyt u nás. Rádi zavzpomínali také na nově navázané kontakty s kolegy z našeho podniku. ■

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Zásadní změny v rámci novely zákona o DPH

Novela zákona o DPH, platná od 1. 4. 2011, přináší mnoho změn. Mezi ty nejzásadnější patří:

- možnost uplatnění odpočtu daně až ke dni doručení daňového dokladu, nikoli k datu uskutečnění zdanitelného plnění,
- přenos daňové povinnosti na příjemce u vybraných plnění (odpad, šrot),
- nárok na vrácení daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení,
- možnost uplatnění pouze poměrného odpočtu daně při pořízení manažerského vozidla v návaznosti na jeho používání pro podnikatelské a soukromé účely,
- zdaňování pořízeného majetku vytvořeného vlastní činností (aktivace),
- zdaňování zaplacené zálohy před datem uskutečnění zdanitelného plnění za zahraniční služby,
- ručení odběratele za dodavatelem nezaplacenou daň (v případě prokazatelné znalosti úmyslu dodavatele daň nezaplatit),
- zpřísnění kontroly stanovených náležitostí daňového dokladu,
- změna názvu některých daňových dokladů (dřívější dobropisy a vrubopisy se mění na tzv. opravné daňové doklady). ■

Ing. Dagmar ŠIMKOVÁ
ekonomický úsek

Dotace Bohumín

Dne 21. 2. 2011 byla mezi státním podnikem Povodí Odry a městem Bohumín uzavřena Smlouva o poskytnutí účelové investiční dotace, jejímž předmětem je poskytnutí finančních prostředků na zahájení přípravných prací

(zejména geodetických, geologických) a projektových prací na zpracování technického řešení protipovodňových opatření k ochraně městské části Bohumín-Pudlov. Poskytnutá dotace z rozpočtu města Bohumín je ve výši 2 mil. Kč. ■

Mgr. Miroslav JANOVIK, LL. M.
investiční ředitel

Světový den vody 2011

22. března si každoročně připomínáme Světový den vody. Tento den má sloužit k připomenutí nezbytnosti vody pro život člověka i potřebnosti zachovat zdroje vody nepoškozené pro příští generace. Každý rok je k tomuto dni vyhlášováno celosvětově téma – v letošním roce je tématem „Voda pro města“. V rámci celosvětového dne vody je i u nás pořádána řada akcí. Celostátní akcí je každoroční slavnostní setkání vodohospodářů v Praze (22. března), v rámci působnosti našeho podniku se pak koná pravidelná společná tisková konference hlavních vodohospodářských podniků v regionu (SmVaK, a.s., OVAK a.s. a Povodí Odry, státní podnik), tentokrát v organizačním zajištění ze strany SmVaK, a.s. Samostatně pak rovněž pravidelně náš podnik organizuje „Den otevřených dveří“ na přehradách Slezská Harta, Kružberk, Morávka a Žermanice (Šance jsou z důvodu připravované rekonstrukce nepřístupné), v provozech rybného hospodářství na přehradách Žermanice a Kružberk a dále ve vodohospodářských laboratořích a vodohospodářském dispečinku v Ostravě. Letos připadl tento den na sobotu 26. března. Jelikož toto datum je přibližně shodné s datem, kdy se Vám dostává první letošní číslo Kapky do rukou, vrátíme se ke Dni otevřených dveří v příštím čísle krátkým zhodnocením celé akce a několika fotografiemi. ■

Ing. Čestmír VLČEK
obchodní ředitel

Ekonomické výsledky za rok 2010

Ekonomické výsledky uplynulého roku byly zásadně ovlivněny rozsáhlými povodněmi z přelomu května a června, které postihly oblast povodí Odry, zejména jeho beskydskou část. Výše škod přesáhla po upřesnění hodnoty více než 415,6 mil. Kč.

Náklady na odstraňování škod provozního charakteru z těchto povodní byly v roce 2010 vynaloženy v celkové částce 151,5 mil. Kč. Podstatná část těchto nákladů se týkala oprav, které byly realizovány v objemu 132,3 mil. Kč. Dalšími souvisejícími náklady pak byly zejména práce mechanismů a náklady na spotřebu materiálu. V investicích bylo v souvislosti s odstraňováním těchto škod vynaloženo 10,9 mil. Kč. Co se týče zdrojového krytí, byly výdaje na odstraňování povodňových škod 2010 hrazeny částečně z dotačních prostředků programu 229 117, a to ve výši 57,5 mil. Kč z provozní kapitoly a ve výši 5,6 mil. Kč z kapitoly investiční. Dalším významným zdrojem krytí byly v případě provozních nákladů i výnosy z pojistného plnění, a to ve výši 41,6 mil. Kč. Zbývající část nákladů jak provozního, tak investičního charakteru byla plně kryta vlastními zdroji, a to v celkové výši 57,7 mil. Kč.

I přes výše uvedený negativní vliv povodní bylo za rok 2010 dosaženo kladného hospodářského výsledku ve výši 13,8 mil. Kč. Celkové náklady činily 699,1 mil. Kč, což představuje meziroční nárůst o 159,5 mil. Kč. Nejvýznamnější položkou v nákladech byly opravy, které byly realizovány v celkovém objemu 213,4 mil. Kč a meziročně byly vyšší o 119,5 mil. Kč. V rámci oprav byly mimo již výše zmíněné škody z povodní roku 2010 odstraňovány také povodňové škody z roku 2009, a to v objemu 30,5 mil. Kč. Další běžné opravy na vodohospodářském majetku činily 40,6 mil. Kč a opravy a údržba ostatního majetku byly provedeny v rozsahu 10 mil. Kč.

Vlivem povodní došlo k meziročnímu překročení také u spotřebovaných nákupů a služeb. Vyšší hodnoty oproti roku 2009 byly vykázány rovněž v ostatních provozních nákladech, kde se negativně projevilo zvýšení pojistného. Do celkových nákladů se promítla i tvorba rezerv, vytvářených na rizika z povodní a na rizika spojená se

správou majetku pořízeného z investičních dotací, na který nelze tvořit zdroje formou odpisů. Tyto rezervy byly v souladu s účelem jejich tvorby v roce 2010 čerpány a zároveň do požadované výše znovu natvořeny s celkovým saldem tvorby a čerpání ve výši 13,9 mil. Kč na vrub nákladů.

Výnosy celkem dosáhly částky 712,9 mil. Kč, na čemž se podílejí zejména tržby za povrchovou vodu ve výši 482,9 mil. Kč a tržby za elektrickou energii ve výši 60,6 mil. Kč. Provozní dotace celkem dosáhly částky 60,7 mil. Kč a kromě již zmíněného čerpání na odstraňování povodňových škod z roku 2010 ve výši 57,5 mil. Kč byly v objemu 3,2 mil. Kč také čerpány na povodňové škody z roku 2009. Významnou součástí provozních výnosů byly také výnosy z pojistného plnění v celkové výši 77,4 mil. Kč, a to jak za povodňové škody z roku 2009, tak i za povodňové škody z roku 2010.

V rozvahové části ekonomiky, konkrétně v aktivech, došlo oproti stavu na počátku roku 2010 ke zvýšení dlouhodobého majetku, a to v pozemcích, stavbách a movitých věcech. Rovněž v nedokončených investicích došlo k nárůstu hodnoty, přičemž celkové pořízení dlouhodobého majetku za rok 2010 činilo 443,4 mil. Kč, z toho 285,9 mil. Kč z dotací, 115 milionů Kč z vlastních zdrojů a 42,5 mil. Kč bezúplatným převodem. Investiční dotace byly čerpány zejména z rozpočtové kapitoly MZE na protipovodňovou prevenci ve výši 191,9 mil. korun, na výkupy související s přípravou stavby Opatření na horní Opavě ve výši 50 mil. Kč, na odstraňování povodňových škod z let 2007, 2009 a 2010 ve výši 28,2 mil. Kč a na rekonstrukci rybníků ve výši 2,7 mil. Kč. Z operačního programu životní prostředí bylo čerpáno celkem 5,3 mil. Kč na rekonstrukci monitorovacího systému VH dispečinku a studii povodňových rizik na Odře. A konečně z územních rozpočtů bylo čerpáno 7,8 mil. Kč, opět na protipovodňovou prevenci.

Oběžná aktiva narostla především vlivem zvýšení krátkodobých pohledávek (zejména pohledávky vyplývající z neuhrazených nároků na pojistná plnění a daňových pohledávek za státem). Výše pohledávek po lhůtě splatnosti je minimální. Meziroční pokles krátkodobého finančního majetku byl ovlivněn zvýšenými nároky na úhrady

výdajů z vlastních zdrojů, kdy povodňové škody z roku 2010 byly odstraněny téměř ze 40 % celkového objemu škod.

V pasivech došlo k nárůstu vlastního kapitálu, zejména v položce ostatní kapitálové fondy, a to vlivem bezúplatného nabytí majetku v průběhu roku 2010 ze ZVHS (Vojtovický potok, vodní nádrž Pocheň, poldr Butovice apod.) a dále vlivem dosaženého hospodářského výsledku.

Povodňové škody z roku 2010 byly odstraněny téměř ze 40 % celkového objemu škod.

Hodnota cizích zdrojů se i přes pokles krátkodobých i dlouhodobých závazků zvýšila především v důsledku natvořených rezerv. Celkovou zadluženost pozitivně ovlivnily úhrady splátek návratné finanční výpomoci na výstavbu VD Slezská Harta a bankovního úvěru na odstraňování povodňových škod z roku 1997. Tento úvěr bude splacen v květnu roku 2011.

Závěrem lze konstatovat, že i přes veškeré negativní vlivy, se kterými bylo nutno se v průběhu roku vypořádat, nacházel se podnik na konci roku 2010 v poměrně stabilizované ekonomické a finanční kondici. Bylo dosaženo solidního zisku, který umožní v roce 2011 dostatečné přiděly sociálním a mzdovým fondům, přičemž do hospodářského výsledku byla promítnuta i tvorba potřebných rezerv. Bezesporně nejdůležitějším pozitivem hospodaření však byla realizace a profinancování téměř 40 % podílu z celkového objemu povodňových škod roku 2010, a to bez dalšího zadlužení našeho podniku. I přes meziroční pokles disponibilních zdrojů byly ukazatele likvidity, rentability, aktivity i zadluženosti v závěru roku na dobré úrovni.

V roce 2011 se budeme muset vypořádat s dalšími negativními vlivy, jako např. s očekávaným sjednocením sazby DPH, klesajícími odběry povrchové vody a zejména se zvýšenými náklady souvisejícími s transformací činnosti Zemědělské vodohospodářské správy – oblast povodí Odry do struktury našeho státního podniku.

Ing. Petr KUČERA
ekonomický ředitel

Odstraňování škod z povodní 2010 stále pokračuje

Práce na odstraňování povodňových škod z povodní 2010 začaly už loni a pokračují i v letošním roce. Závody Frýdek-Místek i Opava budou na opravách pracovat celý rok. Více škod způsobily povodně frýdecké části povodí.

Závod Frýdek-Místek

Vzhledem k vyhlášení stavu nebezpečí hejtmanem MSK bezprostředně po povodni na celém zasaženém území (zejména beskydská oblast – řeky Morávka, Ostravice, Olše, Stonávka, Mohelnice, Lučina) a také rozhodnutí vedení našeho státního podniku Povodí Odry mohly být okamžitě v režimu krizového řízení zahájeny práce na odstraňování PŠ. Jednalo se zejména o uvolňování průtočných profilů od naplavenin, odtěžování nánosů, oprav břehových opevnění, opravy hrází. Ne všechny práce se v tomto krizovém období podařilo dokončit, proto byl krizovému štábu předložen seznam akcí, které je nutné dokončit, ať je opět zajištěna povodňová ochrana dané lokality, na níž oprava PŠ probíhala.

Akce zahajované následně, již byly zadávány standardně v klasickém režimu výběrových řízení na veřejné zakázky. Podklady připravovali všichni, kdo měli ruce a nohy – naši projektanti, úsekovi technici. Proto se na konci roku 2010 dalo konstatovat, že na odstraňování PŠ bylo vynaloženo 57 538 tis. Kč z dotací, 25 052 tis. Kč z vlastních zdrojů a plnění pojišťovny bylo 49 690 tis. Kč. Celkové náklady včetně spotřeby materiálu, výkonů mechanizace dosáhly 151 545 tis. Kč. S ohledem na rozsah PŠ je jejich odstraňování rozplánováno na letošní a příští rok. V letošním roce je naplánován finanční objem na jejich odstraňování zhruba ve stejném objemu jako loni.

Ivana MUSÁLKOVÁ
závod Frýdek-Místek

Závod Opava

Příroda nám v loňském roce tentokrát „nadělila“ hodně vody především na beskydské části ve správě závodu Frýdek-Místek, našeho závodu se povodeň

dotkla v menším rozsahu, především na tocích v působnosti našeho VHP Skotnice. Povodňové škody vznikly především na řekách Lubině, Jičince, Ondřejnici, Sedlnici, Tichávce, Odře a menší míře také u VHP Opava na řece Hvozdnici a Čižině. Při bezprostředním odstraňování povodňových škod nám částečně pomohlo vyhlášení stavu nebezpečí hejtmanem Moravskoslezského kraje, při kterém můžeme práce realizovat ve zvláštním režimu, i když bohužel ne pro všechny postižené toky. Větší část akcí je již však realizována standardně z důvodu nutnosti zpracování podkladů. Práce jsme realizovali s nasazením veškeré naší techniky a za pomoci dodavatelů.

Celkově jsme v loňském roce opravili téměř všechny škody hrazené z vlastních zdrojů v objemu cca 4 mil. Kč a část 4,5 mil. Kč hrazených z pojištění VH majetku. V letošním roce zbývá dokončit práce v celkovém objemu cca 32 mil. Kč, hrazených především z plnění pojišťovny.

Radek PEKAŘ
závod Opava

Čerpání dotačního programu „Odstranění povodňových škod z roku 2007“ je úspěšně ukončeno

V září 2007 zasáhly oblast povodí Odry extrémní srážky, které měly za následek ničivé povodně. Ke škodám na majetku Povodí Odry, státního podniku, došlo zejména v jesenické oblasti, která spadá do působnosti závodu Opava. K nejvíce poškozeným vodním tokům patřily Osoblaha, Vidnávka, Černý potok, Bělá, Opava a Opavice.

Povodňové škody na Opavici v roce 2007

Odstranění povodňových škod na Opavici v roce 2010

Odhad škod investičního charakteru vzniklých při překročení 3. SPA byl stanoven na částku 55,1 mil. Kč. V rámci dotačního programu Ministerstva zemědělství ČR byl dán limitní termín pro dokončení realizace opatření na odstranění

povodňových škod 2007, a to prosinec 2010. V tomto časovém horizontu musely být nejen zpracovány, ale i ukončeny veškeré aktivity směřující k odstranění povodňových škod z roku 2007. Ke dni 31. 12. 2010 se nám podařilo dokončit a zkolaudovat všechny investiční

akce programu 229115, které si ve finálním finančním objemu stavebních prací vyžádaly 36,8 mil. korun.

Mgr. Miroslav JANOVIK, LL.M.
investiční ředitel

Rekonstrukce řídicího systému na VD Slezská Harta

V měsíci říjnu minulého roku byla zahájena akce týkající se rekonstrukce řídicího systému na Vodním díle Slezská Harta.

Nejprve je třeba říci, že se nejednalo o úplnou výměnu systému řízení a sběru dat, ale jen o provedení celkové modernizace, která byla iniciována potřebou uvedení systému do stavu odpovídajícího současným nárokům, které jsou na něj z naší strany kladeny, a v neposlední řadě i potřebnou výměnu operátorských stanic, jež by bez dalších návazných změn nebyla proveditelná.

Distribuovaný systém řízení a sběru dat byl na vodním díle zprovozněn v roce 1997, a od této doby byl v nepřetržitém provozu pouze s několika drobnými modifikacemi. Systém řeší sběr dat, regulaci a řízení technologických zařízení vodního díla a vodní elektrárny. Dále zajišťuje monitorování zařízení a jejich ovládání z jednotlivých stanic a centrální dálkové ovládání z provozního střediska. Systém také realizuje sběr a přenos vybraných údajů na dispečink Povodí Odry.

Už na samém počátku nastaly problémy s termínem zahájení prací, které kolidovaly se stále ještě probíhající rekonstrukcí turbín, jež nabrala mírné zpoždění. Souběžné provádění prací se nejevilo jako optimální. Po dohodě se zhotovitelem byly práce nakonec zahájeny na dílčích částech s následnými termínovými návaznostmi na ukončení předcházející rekonstrukce. Ukončení předání obou soustrojí se nakonec podařilo zvládnout v prodloužených termínech, a tím pádem mohlo dojít k pokračování modernizace řízení dle napjatého plánu.

Modernizace se týkala úpravy stávajících datových uzlů a jejich převedení na komunikační platformu Ethernet,

Pohled na vnitřní uspořádání nového datového rozvaděče

Modernizací došlo ke zvýšení spolehlivosti komunikace, rychlosti a navýšení kapacit přenosu dat.

Pohled na obrazovku panelového PC

v návaznosti na optickou datovou síť, čímž došlo ke zvýšení spolehlivosti komunikace, rychlosti a navýšení kapacit přenosu dat.

V rámci rekonstrukce byly u vybraných uzlů kompletně vyměněny všechny komponenty řídicího systému a osazeny nové automaty, u ostatních se přistoupilo k modernizaci výměnou základních desek a rozšíření o moduly nadstavbových komponentů. Došlo také k výměně počítačů operátorských pracovišť. Byl osazen nový řídicí uzel, do něhož byly přemístěny některé vybrané pohony a další zařízení technologie, včetně nového řízení vzduchotechniky elektrárny. Do tohoto bodu bylo také osazeno nové panelové PC s LCD obrazovkou s možností dotykového ovládání, které umožňuje monitorování a ovládání celé strojovny vodní elektrárny, jakožto monitorování základních informací celého vodního díla.

Do všech řídicích uzlů byly instalovány nové grafické terminály poskytující možnost provádět vizualizaci technologie daného řídicího uzlu s možností zadávání povelů a změny požadovaných hodnot.

Co tedy modernizace přinesla? Ve své podstatě stabilizaci systému, zlepšení ovladatelnosti, zvýšení obslužnosti a standardizaci systému řízení na současnou technickou úroveň.

Nakonec se ale i přes náročnost celé modernizace, skýtající samozřejmě nejedno nemilé překvapení, podařilo všechny vzniklé problémy operativně vyřešit. Termín ukončení realizace byl dodržen, data se přenášejí, technologie se ovládá, zařízení se regulují, procesy se řídí a vše se točí. Prostě můžeme říci, že systém žije.

Aleš PEKÁREK
energetik závodu Opava

Závěr rekonstrukce malé vodní elektrárny na VD Slezská Harta

V podzimním čísle *Kapky* jsem popisoval začínající průběh rekonstrukce elektrárny. V tomto téměř jarním vydání chci stručně zrekapitulovat ukončení rekonstrukce.

Po odvozu obou generátorů na dílnu společnosti ABB (dále jen zhotovitel), se ihned začala provádět diagnostika statoru. Důvodem bylo porovnání naměřených veličin, podle kterých lze zjistit, zda převinutí bylo úspěšné. Diagnostika se provádí na starém vinutí a potom na vinutí novém. Naměřené veličiny z obou diagnostik se navzájem porovnávají a vyhodnotí se případné odchylky. Po ukončení měření obou generátorů, které prováděla VŠB-TU pod vedením docenta Myšáka, se hned začalo s odstraňováním vinutí z obou statorů, protože termín ukončení díla byl podmíněn sankcemi. Bohužel takto pro nás významná a dlouho dopředu plánovaná rekonstrukce MVE se nevyhnula komplikacím. Zhruba měsíc po předání díla nám zhotovitel oznámil, že bude zpožděna dodávka vodičů na převinutí generátoru turbíny TG1 (2,65MW). Zpoždění mělo příčinu v nařízení povinné

Stator TG1

letní dovolené ve většině zemí Evropské unie. První odhady posunutí termínu předání díla provozovateli se předpokládaly z 30. 9. až na 10. 11. 2010. Pro nás byl tento termín nepřijatelný, protože na rekonstrukci navazovala výměna řídicího systému celého vodního díla a odstávka elektrárny by se protáhla až do ledna letošního roku. To by znamenalo obrovský výpadek ve výrobě na počátku roku 2011. Proto jsme trvali a vyvíjeli tlak na zhotovitele

pod hrozbou sankcí, aby hledal a našel řešení, které významně zkrátí prodloužení termínu předání díla.

Koncem září tak byla dokončena pouze rekonstrukce turbíny TG2 a výměna většiny přístrojů (kompensace, ochrany), které byly důležité pro spolehlivé fungování obou turbín. Po úspěšném ukončení komplexních zkoušek byla turbína TG2 spuštěna do trvalého provozu, aby se minimalizovala finanční ztráta z výroby. Počátkem října byl generátor TG1 přivezen na dílnu zhotovitele k provedení měření po převinutí. Naměřené výsledky byly porovnány s hodnotami před rekonstrukcí. Po zdárném průběhu komplexních zkoušek a 72hodinovém zkušebním provozu byla

předána turbína TG1 do provozu 20. října. Od 1. října byla zahájena výměna řídicího systému celého vodního díla. I když tato akce probíhala odděleně a byla zaměřena na celé vodní dílo, výměna se týkala i obou vodních elektráren. Po komplikaci s převinutím generátoru TG1 jsme museli společně s firmou, která zajišťovala výměnu řídicího systému, upravit harmonogram prací tak, aby omezení provozu turbín bylo co nejmenší.

Po rekonstrukci MVE je tak možné nárokovat vyšší cenu tzv. zeleného bonusu, který přiznává ČEZ. Děje se tak na základě doloženého čestného prohlášení a faktur o provedení rekonstrukce dle jednotlivých bodů, které jsou podmínkou pro přiznání vyšší ceny. Bohužel jedním z bodů k určení vyšší ceny byla i výměna řídicího systému. Celkové předání díla zhotoviteli sice proběhlo 2. listopadu, ale výměna řídicího systému měla být ukončena až na konci roku. Naštěstí harmonogram výměny řídicího systému se podařilo nastavit tak, že obě turbíny byly úspěšně rekonstruovány na konci listopadu 2010. Počátkem ledna letošního roku byla podepsána smlouva na zvýšení ceny zeleného bonusu MVE Slezská Harta s platností od 1. prosince 2010.

Ing. Daniel POSPÍŠIL
energetik podniku

Montáž generátoru TG1

Operační program Životní prostředí a modernizace vodohospodářského dispečinku

V podzimní Kapce 2010 jsme vás podrobně informovali o první etapě modernizace vodohospodářského dispečinku, dotované z Operačního programu Životní prostředí. V rámci této etapy byly všechny měřicí stanice vybaveny řídicími jednotkami Fiedler M4016, což umožnilo jednak zálohování dat na místě, a dále zdvojilo způsob komunikace s měřicími stanicemi - standardně radiomodem a pro případ výpadku záložně přenosem GPRS.

Dále byla zkapacitněna pátevní mikrovlnná síť na závody Opava a Frýdek-Místek, a to z 16 Mbps na 200 Mbps. Z retranslačního bodu Ondřejník bylo zavedeno mikrovlnné spojení na vodní díla Olešná, Šance, Vyšší Lhoty (přes RB Vyšší Lhoty), Žermanice a Těrlicko s kapacitou 22 Mbps. Tím došlo ke zrychlení přenosu dat z vodních děl a k vytvoření dostatečně kapacitního spoje pro další rozvoj.

V rámci první etapy modernizace bylo realizováno 7 nových vodoměrných stanic s dálkovým přenosem dat (Podolský potok - Rýmařov, Staříč - Lázně Lipová, Bělá - Jeseník, Zlatý potok - Zlaté Hory, Tichávka - Tichá, Sezina - Bravantice,

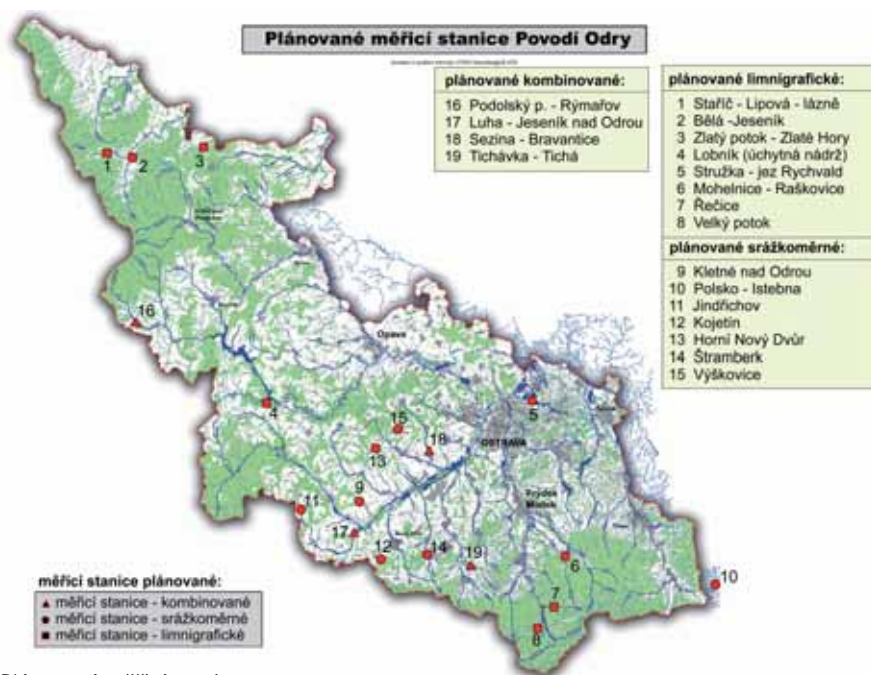
Luha - Jeseník nad Odrou) a zaveden přenos z 5 limnigrafů (VD Šance - Řečice, Velký potok, VD Kružberk - Lobník, Mohelnice - Raškovice, jez Rychvald).

Dále byly postaveny dvě srážkoměrné stanice, a to u VD Kletná a na polském území v Istebné (pramenná oblast Olše). Všechny stavební a montážní práce byly ukončeny k 30. 11. 2010. Od té doby probíhá zkušební provoz nových zařízení. U vodoměrných stanic probíhá proměňování měrných křivek a opatřování hydrologických dat. Ve spolupráci s příslušnými obcemi probíhá stanovování stupňů povodňové aktivity. Zkušební provoz byl ukončen na konci února a informace z měřicích stanic budou zobrazovány i na internetových stránkách Povodí Odry. Do konce března 2011 bude akce profinancována ze strany Státního fondu životního prostředí a do 30. 5. 2011 bude celý projekt vyhodnocen a uzavřen.

Souběžně s realizací první etapy probíhala v roce 2010 příprava druhé etapy modernizace dispečinku. Žádost o dotaci byla podána v červenci 2010 v rámci XX. výzvy OPŽP. Projekt nese název „Digitální povodňový plán Moravskoslezského kraje a modernizace povodňového varovného systému“. Žádost byla úspěšná a v lednu

Anténní systém RB Ondřejník

Plánované měřicí stanice

2011 jsme obdrželi Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Dovolte mi, abych vás s projektem blíže seznámil. Projekt se skládá ze čtyř částí:

- Digitální povodňový plán Moravskoslezského kraje.
- Obrazové sledování hydrologicky významných míst.
- Mikrovlnné spojení na vodní díla - dokončení.
- Systém včasného varování.

Podmínkou poskytnutí dotace ve XX. výzvě bylo vytvoření digitálního povodňového plánu. Vzhledem k tomu, že Povodí Odry dlouhodobě spolupracuje s Krajským úřadem Moravskoslezského kraje na aktualizaci povodňového plánu, došlo při přípravě žádosti k dohodě s krajem a Povodí Odry bylo pověřeno digitalizací povodňového plánu. V rámci této digitalizace bude provedena aktualizace všech

TÉMA KAPKY

údajů a naplnění databází POVIS (*Povodňový informační systém*) těmito daty. Součástí digitalizace je i vytvoření off-line verze povodňového plánu, který bude umístěn na chráněném serveru HZS, kde je součástí Krizového plánu kraje. Pro pravidelnou aktualizaci off-line verze bude vytvořena speciální aplikace, která bude v denním kroku automatizovaně provádět replikaci příslušných databází.

V rámci sledování významných míst je v projektu počítáno s instalací kamerového systému na vodních dílech.

V rámci obrazového sledování hydrologicky významných míst je v projektu počítáno s instalací kamerového systému na vodních dílech (přehradách) Slezská Harta, Kružberk, Olešná, Žermanice, Morávka, Těrlicko (výjimkou je VD Šance, kde bude kamerový systém osazen v rámci rekonstrukce) a na jezu Vyšní Lhoty. Na každém vodním díle budou osazeny dvě kamery: jedna otočná kamera bude snímat bezpečnostní přeliv, skluz, korunu a okolí hráze. Druhá otočná kamera bude snímat spodní výpusti, vývar a odtokové koryto. Budou použity kamery s vysokým rozlišením a přísvitkem pro noční vidění. Systém umožní obsluhu vodního díla natáčení kamer, záznam obrazu a další nastavení, bude možné připojit i další kamery. Pomocí mikrovlnného spoje bude možné obrazové sledování vodního díla i z VH dispečinku. K přenosu obrazových informací od kamery do domku hrázového bude využito optických kabelů. Na těch vodních dílech, kde dosud síť optických kabelů není vybudována, bude tato síť realizována. Jedná se o vodní díla Olešná, Žermanice, Vyšní Lhoty a na VD Těrlicko bude optická síť rozšířena.

Část projektu se zabývá dokončením mikrovlnného spojení na vodní díla Slezská Harta a Kružberk.

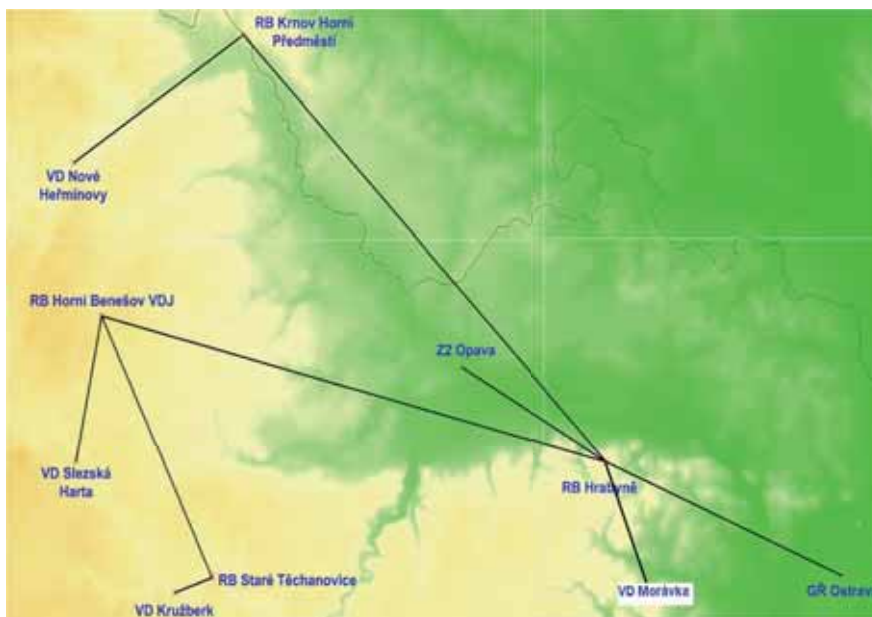

Schéma mikrovlnného spojení na VD Slezská Harta, Kružberk a Morávka

Další část projektu se zabývá dokončením mikrovlnného spojení na vodní díla Slezská Harta a Kružberk. Tato část projektu je stavebně nejnáročnější. Počítá s výstavbou dvou železobetonových montovaných 35 metrů vysokých retranslačních stožárů. První z nich bude situován v obci Hrabyně a druhý v obci Staré Těchanovice.

Retranslační stožár v Hrabyni je velmi důležitý. Přes něj bude nově vedena páteřní síť z Ostravy na závod Opava (projektovaná kapacita 200 Mbps) s odbočkou na VD Morávka (kapacita 22 Mbps). Dále pak bude z tohoto bodu odbočovat mikrovlnná trasa na vodojem v Horním Benešově (kapacita 47Mbps) a odtud na VD Slezská Harta a přes RB Staré Těchanovice až na VD Kružberk. Z RB Hrabyně bude v budoucnu možné napojit i připravované vodní dílo Nové Heřminovy. Na obou retranslačních bodech bude na střeše technologického kontejneru umístěna fotovoltaická elektrárna pro pokrytí vlastní spotřeby elektrické energie. Pro oba objekty už bylo

Projekt počítá s výstavbou pěti srážkoměrných stanic pro lepší podchycení přívalových srážek.

Vybavení vodoměrné stanice v Tiché

Přenos dat z jezu Rychvald

měřených srážek v reálném čase. Nové srážkoměrné stanice se nacházejí v:

- Jindřichově – pramenná oblast Luhy,
- Kojetíně – na vrcholu Svinec u Nového Jičína – povodí Grasmanky a Straníku,
- Horním Novém Dvoře – na rozvodnici Gručovky a Bílovky,
- Výškovicích – na rozvodnici Bílovky a Jamníku,
- VD Štrambersk – na výpustném objektu nádrže Štrambersk včetně měření hladiny v nádrži.

(pozn. nádrž byla v minulosti několikrát za povodní přelévána).

Dále je v projektu počítáno s pořízením velkoplošné zobrazovací stěny v místnosti 313 na VH dispečinku. Stěnu bude tvořit matice LCD monitorů s velmi tenkým rámečkem, její celkový rozměr bude minimálně 2x 1,2 metru. Zobrazovací stěna bude sloužit především za povodní k lepší analýze hydrologické situace, srážkové činnosti a k provádění dalších analýz pro větší skupinu pracovníků. Projekt dále počítá s rozdělením rádiové sítě na dvě části, z nichž každá bude pracovat na jiné frekvenci. Dojde tak ke zkrácení času pro sběr dat na cca 5 minut.

Celkové náklady projektu představují částku 23 392 786 Kč bez DPH a jsou členěny takto:

vydáno územní rozhodnutí i stavební povolení, včetně přípojky NN na RB Hrabyně. V současné době probíhá dořešení majetkových vztahů.

Kapitola s názvem Systém včasného varování se zabývá řešením poznatků z přívalové povodně v roce 2009. Především je v projektu počítáno s výstavbou pěti srážkoměrných stanic pro lepší prokreslení

Členění projektu podaného v rámci XX. výzvy OPŽP	<i>Cena bez DPH</i>
Digitální povodňový plán Moravskoslezského kraje	660 000
Obrazové sledování hydrologicky významných míst	10 999 943
Mikrovlnné spojení na vodní díla – dokončení	7 802 399
Systém včasného varování	3 930 444
CELKEM	23 392 786

Přenos dat z Lobníku

Přepokládané zahájení realizace projektu je v druhé polovině 2011 a dokončení v roce 2012.

Projekt je ve stadiu přípravy zadávací dokumentace pro výběrové řízení. Samotné výběrové řízení bude zajišťovat externí firma. Přepokládané zahájení realizace je v druhé polovině 2011 a dokončení v roce 2012.

Ing. Jiří PAGÁČ
vedoucí VH dispečinku

Varovný systém před přívalovými povodněmi státního podniku Povodí Odry

Povodňové epizody lze klasifikovat vzhledem k jejich příčinné srážce jako povodně regionální a povodně přívalové. Povodně regionální jsou odezvou povodí na srážkovou činnost s nižší intenzitou a delší dobou trvání postihující výraznou část povodí, zatímco přívalové povodně jsou způsobeny srážkou vyšší až extrémní intenzity a relativně krátkou dobou trvání deště (řádově v jednotkách hodin).

Reakcí státního podniku Povodí Odry na zaznamenané přívalové povodně z června a července roku 2009 byla snaha navrhnout a otestovat varovný systém, který by byl dispečerovi ve službě nápomocen v reálném čase se rozhodnout o možnosti výskytu přívalové povodně v zasažené části povodí a varovat složky Integrovaného záchranného systému. Varovný systém je nadstavbou naším podnikem již v dnešní době provozované

monitorovací sítě srážkoměrných a limnigrafických stanic a je pro jeho zaměstnance přístupný přes vodohospodářskou aplikaci „Srážky a průtoky“ při volbě odkazu „klouzavé průměry“ v záložce „Srážkové úhrny“ základního menu.

Jak již název odkazu naznačuje, princip tohoto varovného systému je založen na stanovování klouzavých průměrů z měřených srážek na jednotlivých srážkoměrných stanicích s hodinovým,

Tab. 1 – Limitní hodnoty zvolených úhrnů srážek v povodí Odry

Délka klouzavého průměru [hod]	Limitní hodnota srážkového úhrnu [mm]
1	20
2	30
3	35

dvouhodinovým a tříhodinovým intervalem, přičemž uvedené průměry jsou stanovovány v 10minutovém časovém kroku. Pro uvedené klouzavé průměry byly na základě odborných zkušeností z historických přívalových povodní pracovníků Povodí Odry, s. p. stanoveny s určitou rezervou limitní hodnoty (tab. 1), při jejichž překročení je již vysoká pravděpodobnost výskytu přívalové povodně v zasažené

části povodí. Dále jsou pro snazší přehlednost stanovovaným hodnotám klouzavých průměrů, které jsou znázorněny v mapě pomocí sloupcových grafů, přiřazeny barvy v závislosti na jejich vztahu k zvoleným limitním hodnotám srážko-

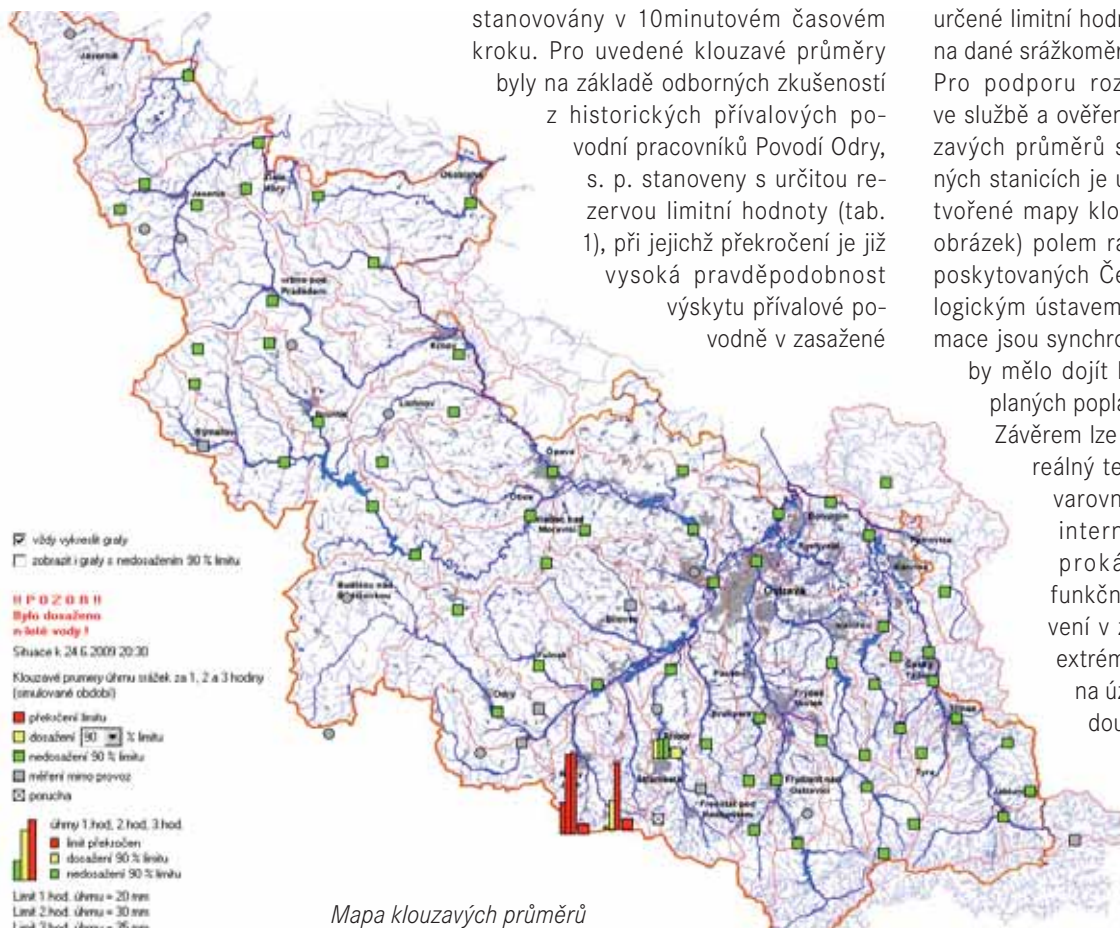
Reakcí Povodí Odry na přívalové povodně z roku 2009 byl návrh varovného systému pro podporu rozhodování dispečera ve službě.

vého úhrnu. Zelená barva reprezentuje nedosažení zvolené limitní hodnoty, žlutá barva představuje překročení zvolené procentuálního podílu limitní hodnoty a zvýšenou bdělost, resp. pohotovost pro dispečera ve službě, přičemž limitní hodnota srážkového úhrnu nebyla dosažena a červená barva indikuje překročení určené limitní hodnoty srážkového úhrnu na dané srážkoměrné stanici.

Pro podporu rozhodování dispečera ve službě a ověření stanovovaných klouzavých průměrů srážek na srážkoměrných stanicích je umožněno překrytí vytvořené mapy klouzavých průměrů (viz obrázek) polem radarových odrazivostí poskytovaných Českým hydrometeorologickým ústavem. Tyto sloučené informace jsou synchronizovány v čase, čímž by mělo dojít k maximální eliminaci planých poplachů.

Závěrem lze konstatovat, že pouze reálný testovací provoz tohoto varovného systému v rámci interních potřeb podniku prokáže jeho správnou funkčnost a korektní nastavení v závislosti na možných extrémních projevech počasí na území povodí Odry v budoucím období.

Ing. Lubomír JAROŠ, Ph.D.
vodohospodářský referent

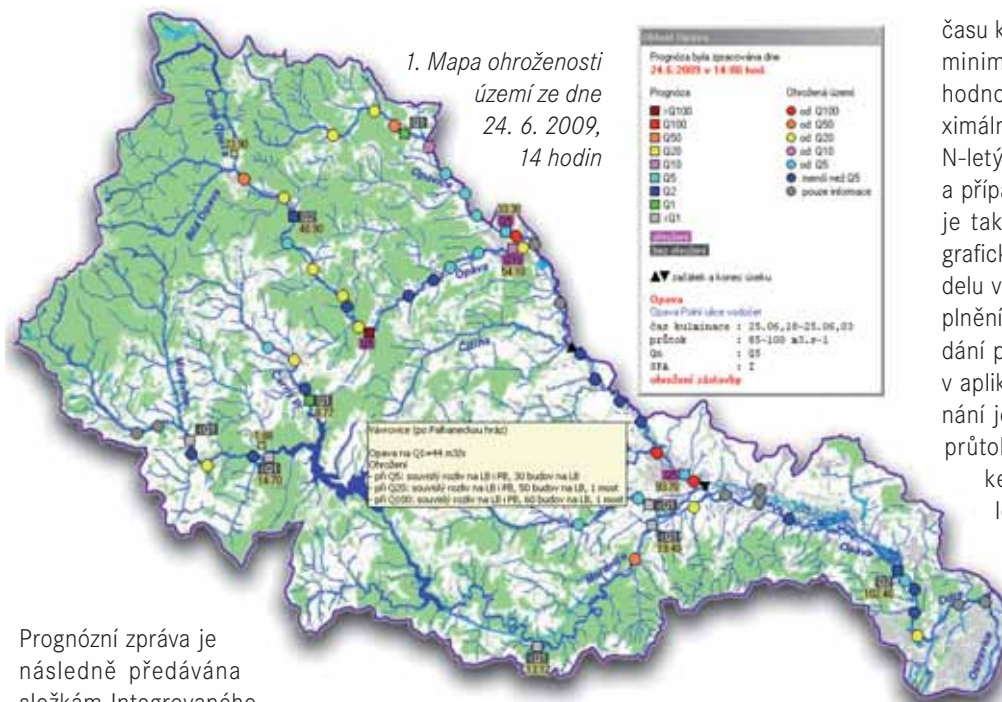
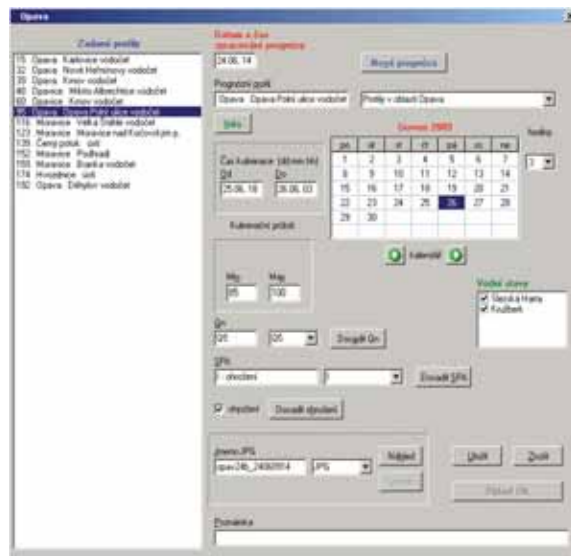

Mapa ohroženosti území podél vodních toků povodí Odry

Státní podnik Povodí Odry zajišťuje ve spolupráci s Českým hydrometeorologickým ústavem prognózní činnost za povodňových situací. Výstupem uvedené činnosti je prognózní zpráva, která slovně popisuje stav povodí Odry v době jejího vydávání a dále uvádí předpokládaný vývoj průtoků a stavů ve sledovaných profilech říční sítě v závislosti na předpokládaném vývoji srážkové činnosti, popř. vývoji teplot vzduchu (pro odtávání sněhové pokrývky) na základě výsledků provozovaného srážkoodtokového modelu HYDROG.

v padesáti prognózních profilech v celém povodí a informace o kapacitě koryt a počtu zasažených objektů v údolní nivě v jednotlivých lokalitách, a to ve vztahu k Q_5 , Q_{20} , Q_{100} , doplňkově pro Q_{50} . Údaje o zasažených lokalitách vycházejí ze zpracovaných studií odtokových poměrů vodních toků, jež jsou v mapě znázorněny bodově „kolečkem“ (viz například popis k lokalitě Vávrovice na toku

2. Uživatelské rozhraní pro správu prognózních profilů

1. Mapa ohroženosti území ze dne 24. 6. 2009, 14 hodin

Prognózní zpráva je následně předávána složkám Integrovaného záchranného systému Moravskoslezského a Olomouckého kraje (prostřednictvím kterých je postoupena jednotlivým obecním úřadům), Ministerstvu zemědělství ČR, Ministerstvu životního prostředí ČR a dotčeným krajským úřadům. V neposlední řadě je tato zpráva využívána pro interní potřebu našeho podniku. Pro podporu uvedené činnosti byla vytvořena aplikace, pomocí které je ve zjednodušené podobě a přehledně možno prezentovat výstupy z provozovaného srážkoodtokového modelu složkám IZS a příslušným povodňovým komisím (viz obr. 1). Informace obsažené v této aplikaci zahrnují údaje o prognózovaných veličinách, údaje o N-letých průtocích přibližně

Opava na obr. 1). Barva této značky znázorňuje kapacitu koryta v dané lokalitě ve vztahu k době opakování maximálních průtoků, kdy tok vyběžuje. Prognózní profily jsou v uvedené mapě znázorněny další značkou („čtverečkem“), kde její barva reprezentuje dobu opakování prognózovaného maximálního průtoku pro vymezený úsek (označen šipkami), který prognózní profil reprezentuje. Správa prognózních profilů je provozována přes zjednodušené uživatelské rozhraní, jehož grafická podoba je uvedena na obr. 2 a které slouží jen pro interní potřebu operátora. Zde je pro vybraný prognózní profil nutno zvolit interval předpovídaného

času kulminace, rozsah kulminace zadaný minimální a maximální předpovídanou hodnotou průtoků a ve vazbě k její maximální hodnotě je přiřazen odpovídající N-letý průtok, stupeň povodňové aktivity a případné ohrožení zástavby. Umožněno je také k definovanému profilu připojit grafický výstup ze srážkoodtokového modelu v podobě hydrogramu, popř. průběh plnění retenčního objemu nádrže. Po zadání prognózních profilů a jejich uložení v aplikaci dojde k automatickému porovnání jejich předpovídaných maximálních průtoků na délce předpovědi vzhledem ke kapacitám koryt sledovaných lokalit. V případě, že je prognózáno překročení kapacity koryta ve sledované lokalitě, je tato skutečnost uživateli aplikace sdělována jejím blikáním. Celkový počet prognózních profilů v jednotlivých výpočtových oblastech srážkoodtokového modelu HYDROG je uveden v tabulce.

Tab. 1 – Počet prognózních profilů v povodí Odry

Výpočtové oblasti modelu HYDROG v povodí Odry	Počet prognózních profilů
horní Odry	11
Opava	15
Ostravice a Olše	21
okrajové přítoky Odry (Bělá)	4

Ing. Lubomír JAROŠ, Ph.D.
vodohospodářský referent

Vodohospodářský provoz Vodní díla

Šest přehrad, jez a stovky kilometrů vodních toků. To všechno má na starosti Vodohospodářský provoz Vodní díla pod závodem Frýdek-Místek. Téměř 40 zaměstnanců se zde stará o to, aby přehrady bezproblémově plnily své protipovodňové a vodárenské funkce. Potýkají se při tom nejen s rozmary přírody, ale také s bezohledností lidí.

Hlavním úkolem střediska je zajišťovat provoz šesti přehrad - Baška, Olešná, Morávka, Těrlicko, Žermanice a Šance a udržovat toky, které do těchto vodních děl vedou. Přehrady slouží hlavně jako protipovodňová ochrana, část z nich je však také významná pro vodárenské účely - dodávají vodu do vodáren nebo průmyslových podniků. „Prioritní činností všech našich pracovníků je proto zajistit bezporuchovou funkci všech technologií, které zajišťují dodávky vody a kterými se reguluje odtok vody do řek,“ popsal činnost provozu jeho vedoucí Ing. Dalibor Kratochvíl. Kromě něj zde pracuje 38 zaměstnanců. Vedle přehrad se pracovníci provozu starají také o jez ve Vyšších Lhotách, zajišťující převod vody z Morávky do Lučiny. Jez a na něj navazující přivaděč mají klíčovou funkci pro udržení hladiny vody v Žermanicích.

Každodenní práce spočívá především v údržbě a kontrolách.

Každodenní práce spočívá především v údržbě a kontrolách. „Každý den na přehradách začíná denním měřením. Kontrolujeme průsaky, všechna čerpadla v jímkách hrází, limnigrafickou stanici, která je umístěna asi 300 metrů pod hrází, a stav malé vodní elektrárny. Ze všech těchto dat uděláme zprávu a zašleme ji na dispečink, který centrálně hlídá celou naši vodohospodářskou soustavu,“ popsal práci svého střediska vedoucí hrázný přehrady Žermanice Vojtěch Popieluch.

Po ranních měřeních následuje údržba. V zimě se jedná především o kácení dřevin kolem nádrží a toků a úklid sněhu,

Vedoucí hrázní VHP Vodní díla

v létě mají zaměstnanci provozu plné ruce práce se sekáním trávy. Důležitou součástí je také cyklická údržba technologických zařízení přehrady. „Veškeré uzávěry, kladky, jeřáby, čerpadla, kompresory musí být neustále plně funkční, i když je používáme třeba jen čtyřikrát do roka. Nemůže se stát, že nám zavolají z dispečinku, abychom kvůli očekávanému vydatnému dešti začali upouštět vodu a my bychom zjistili, že závěr nejde otevřít,“ upozornil Popieluch.

V současné době provoz rekonstruuje dvě ze svých nejvýznamnějších přehrad, Těrlicko a Šance, tak, aby vyhovovaly současným celosvětovým bezpečnostním standardům. „Jsou to naše nejvýznamnější projekty za poslední desetiletí. V budoucnu také chystáme přestavbu přivaděče převodu vody mezi Morávkou a Lučinou, kde budeme opravovat koryto a stupně,“ prozradil plány Ing. Kratochvíl. Důležitou součástí oprav je také nová protikorozní ochrana vodních děl. Modernizace přehrad je podle Ing. Kratochvíla činnost, na které provoz pracuje nejraději. „Činnosti, které přehradu

zkrášlují, vylepšují nebo modernizují, nám dávají pocit, že se z průměrně udržované nádrže stává modernější vodní dílo, na

Největší starosti způsobuje pracovníkům na vodních dílech bezohlednost lidí.

které můžeme být hrdí,“ poznamenal Ing. Kratochvíl.

Největší starosti způsobuje pracovníkům na vodních dílech bezohlednost lidí. Potýkají se se sprejery a s nezodpovědnými rekreanty. „Většina vandalů se nikdy nenajde a není nijak postižena. Stejně problémy máme i s turisty, kteří si na přehradu přijdou zajezdit na motorovém člunu nebo vodním skútru. Nemáme

Měření hrázových kyvadel na VD Žermanice

však žádnou pravomoc jim dát například pokutu,“ podotkl Ing. Kratochvíl. Ani podobné problémy ho však od práce neodradí. „Špičkový kolektiv, který tu máme, si poradí se vším. A každá přehrada má svou duši, o kterou je třeba pořád pečovat,“ dodal.

Vendula JIČÍNSKÁ

Mise Evropské unie v povodí řeky Jang-c'

Přehrada Tři soutěsky

Ve dnech 28. 11. až 9. 12. 2010 proběhla návštěva expertů některých zemí Evropské unie v povodí řeky Jang-c'. Delegaci tvořilo 8 expertů působících v různých oborech vodního

hospodářství z Francie, Dánska, Finska, Španělska, Slovinska, Maďarska, Nizozemí a také Česka. Mise probíhala pod patronací Ministerstva pro vodní zdroje a Ministerstva pro

životní prostředí Číny a byla podpořena pracovníky Evropsko-čínského programu pro management povodí a delegace Evropské unie v Číně a Mongolsku.

Prohlídka haly laboratoře pro fyzikální vodohospodářský výzkum

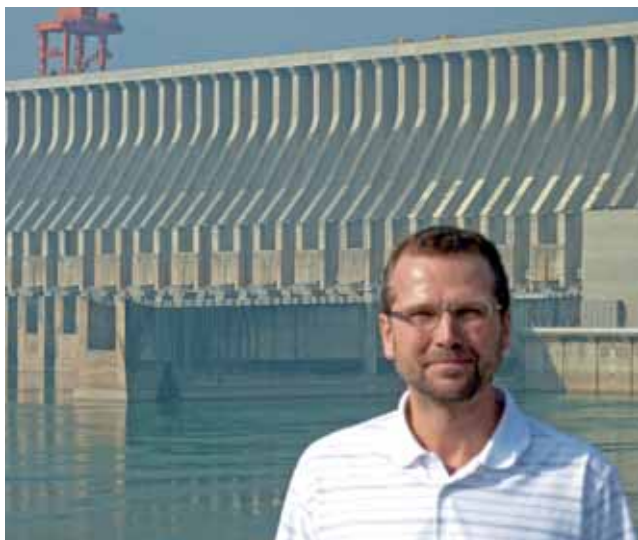
Skupina, jejímž jsem byl členem, navštívila několik organizací jako například Komisi pro vodní zdroje řeky Jang-c', úřady pro vodní hospodářství provincií Hubei a Guizhou, Úřad pro povodí jezera Tai, Vědecko výzkumný ústav řeky Jang-c' a další. Na své cestě navštívila významná města, mezi jinými Wuhan, Chongqing, Šanghaj, ale také vesnické oblasti provincií Sichuan a Guizhou. Věnovala se širokému spektru vodní problematiky od povodňové ochrany přes zásobování vodou, jakost vody v tocích a jezerech, až k opatřením proti erozi na svažitéch pozemcích a komplexnímu řízení povodí. V kontextu této problematiky byla zhlédnuta vodní díla jako přehrada Tři soutěsky, systém hrází a řízených inundací mezi městy Yi-chang a Wuhan, systém vodních zdrojů města Šanghaj včetně realizovaného

programu pro zlepšení jakosti vody v jezeře Tai a také systém teras a drobných vodních staveb pro zavlažování vodou v horských podmínkách.

Cílem mise bylo poznat čínské vodní hospodářství a nalézt možnosti pro spolupráci.

Cílem mise bylo poznat čínské vodní hospodářství a na základě porovnání s evropskými poměry nalézt další možnosti pro smysluplnou vzájemnou spolupráci. Byly tak identifikovány oblasti jako ochrana před bleskovými povodněmi, příprava map povodňového rizika, zvládnání sucha a nedostatku vody, prevence znečištění vod opatřeními u jeho zdrojů, obnova eko-

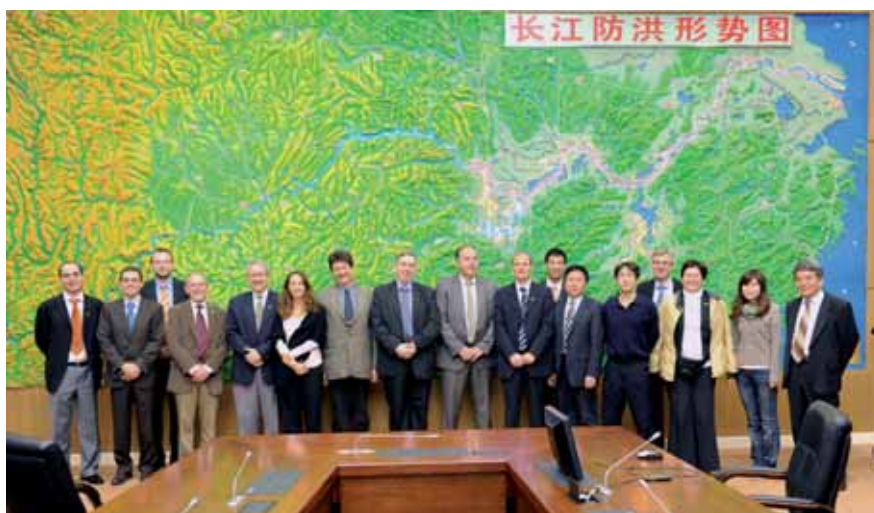

Ing. Petr Březina u přehrady Tři soutěsky

systemů, řešení havárií jakosti vod, bio-monitoring, veřejně dostupná datová platforma, využití GIS v oblasti vod, výzkum socioekonomických dopadů změn případ-

Byla zřetelná vysoká úroveň inženýrské přípravy vodních staveb i jejich operativního řízení.

ných klimatických změn. Byla také posuzována možnost vzniku stálé společné evropsko-čínské platformy v oblasti vodního hospodářství. Uvedené návrhy byly předneseny poslední den návštěvy formou prezentace na půdě ministerstva pro

Účastníci delegace s domácími v sále dispečinku Povodí řeky Jang - C

vodní zdroje v Pekingu. Dojem z čínských vodohospodářských staveb jsem měl velice dobrý. Byla zřetelná vysoká úroveň

inženýrské přípravy vodních staveb i jejich operativního řízení. Je evidentní, že na Západ pronikají např. o přehradě Tři soutěsky často pouze kusé a účelově zaměřené informace ekologů. Zrovna toto dílo, klasické tížní betonové konstrukce hráze, založené na žulovém podloží, působí bezpečně a spolehlivě, i když samozřejmě imponantně, s ohledem na výšku hráze přes 180 m a délku

téměř 2 km. Často je zmiňována její největší vodní elektrárna na světě s výkonem 18 200 MW, ale hlavní účel je ochrana před povodněmi, když stoletou vodu o velikosti 100 000 m³/s má nádrž snižovat retenčním objemem 20 mld. m³ na cca 20 000 kubíků za sekundu.

Delegaci se dostalo všude srdečného přijetí. Existovala možnost výměny informací a zkušeností s pracovníky navštívených institucí a samospráv, byť časově omezená náročným programem.

Alespoň v časných ranních nebo pozdních večerních hodinách bylo možné vidět a vnímat alespoň střípky z věhlasné čínské kulturní tradice a historie – ranní fyzicko-meditační cvičení mnoha lidí v parcích, večerní spontánní divadelní představení. Vzhledem k tomu, že se jednalo o moji

první návštěvu Číny, byly to pro mě věci nové a překvapivé, stejně jako vysoká úroveň infrastruktury a měst v rozvinutých oblastech v kontrastu se situací na venkově. Co však nebylo nové, to byly projevy společenského zřízení, které ve mně vyvolávaly některé dávno zapomenuté pocity z osmdesátých let. Dvanáctá pětiletka, děti chodící do školy v červených šátcích, dohled státní tajné bezpečnosti, sochy Mao Ce-tunga. Musím říci, že si nyní daleko více vážím evropské kultury a naší relativně čerstvě nabyté demokracie, i přes všechny její nedostatky. Závěrem bych chtěl poděkovat zejména paní Veronice Nedvědové z českého velvyslanectví v Pekingu, díky níž se v ostré konkurenci evropských států podařilo zajistit možnost účasti také pro zástupce České republiky v této delegaci a všem dalším, kteří mi umožnili se cesty zúčastnit.

Ing. Petr BŘEZINA
technický ředitel

Socha Mao Ce-tunga

Silně ohrožené druhy

Kategorizace chráněných druhů rostlin i živočichů je stanovena zákonem podle stupně ohrožení. Na následujících řádcích jsem se pokusila o velmi stručný výčet zajímavých druhů z kategorie silně ohrožených, které lze v našem regionu ještě spatřit.

Bobří vývraty

Na štěrkových náplavech řek Ostravice a Morávka roste mělce kořenící tráva třtina pobřežní (*Calamagrostis pseudophragmites*), která se přizpůsobila stanovištím podléhajícím destrukci a při odplavení osidluje nové lokality. Vyhovují jí především čerstvé a dostatečně vlhké náplavy s malým zastíněním, a proto při zarůstání keřovým a stromovým patrem uhyne. Nejlépe lze její porosty identifikovat v době květu od června do července, kdy má vzhled narůžovělého až fialového „jednostranného praporku“. List se vyznačuje šedozeleným odstínem. Tyto znaky ji odlišují od chřastice rákosovité, která na náplavech spolu s netýkavkou žláznatou třtině konkuruje. Další pozoruhodnou rostlinou je masožravá rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*). Jedná se o drobnou rostlinku s přízemní růžicí okrouhlých listů pokrytých červenými žláznatými chlupy s lepkavými kapkami připomínajícími rosu. Kapičky jsou rafinovanou záludností v říši rostlin – lákají hmyz a zároveň slouží k jeho rozložení enzymy.

Ledňáček

Kapičky jsou rafinovanou záludností v říši rostlin - lákají hmyz a zároveň slouží k jeho rozložení enzymy.

V době květu vykvétají na stvolech drobné bílé květy. V našem regionu můžeme rosnatku nalézt na podmáčených loukách a rašeliništích např. v přírodní památce Kamenec a Byčinec. V minulosti byla rosnatka vyhledávaná léčivka pro přípravu čajů a pro výrobu likéru „rosolka“. Velmi krásnou rostlinou je až 50 cm vysoká orchidej krušník bahenní (*Epipactis palustris*). Je primárně vázáný na prameniště, vlhké louky a podobné biotopy, ale vzácně roste i v opuštěných lomech (např. přírodní památka Žermanický lom), terénních depresích a na odkalištích (Třinec). Z bezobratlých silně ohrožených živočichů často postřehneme na osluněné vegetaci vysedávající samečky ohniváčka černočárného (*Lycaena dispar*). Tento červený motýl je vázán na okraje vodních toků, vlhké louky a mokřady. Vyhledává ruderalní biotopy a ladem ležící pole. Samečci jsou teritoriální a na samičky vyčkávají s rozevřenými křídly, tehdy je lze nejlépe pozorovat a rozeznat od ostatních podobných ohniváčků. V posledních letech se jeho početnost v našem regionu zvyšuje.

Ohniváček černočárný

Staré stromy osidlují brouci, kteří jsou vázání na trouchnivějící dřevo. Páchník hnědý (*Osmoderma eremita*) preferuje osvětlené dutiny listnatých stromů rostoucích v alejích i soliterů. Název pochází od specifického pachu dospělců, který indikuje jeho přítomnost. Nejbližší výskyt je znám ze zámeckého parku v Paskově, golfového hřiště a přilehlé aleje u obce Šilheřovice, Poodří a hraničních meandrů Odry. Podobné nároky na hníjící dřevo má výrazně červený lesák rumělkový (*Cucujus cinnabarinus*) obývajících staré stromy např. podél hraničních meandrů Odry a v pralese Mionší.

Z obojživelníků jste jistě v loužích viděli tmavé žabky s výrazně žlutooranžovými bříšky - kuňku ohnivou (*Bombina bombina*) nebo žltobřichou (*B. variegata*). Vizuálně jsou si velmi podobné a osidlují podobné biotopy. Kuňka ohnivá, nebo také

obecná, je vodomilnější než žltobřichá a převažující část roku tráví ve vodě. Typickými biotopy jsou mělké stojaté vody při březích rybníků nebo v mělkých tůňkách a periodických nádržích. Kuňka žltobřichá žije v lomech, drobných lesních a lučních tůňkách vzniklých např. ve vyježděných kolejích. Větší nádrže vyhledává pouze v období sucha a po ztrátě uvedených biotopů. Kuňky se rozmnožují od dubna do srpna v závislosti na deštích. Zimují v dírách v zemi, puklinách skal, pod hromadami listů nebo sklepích. Oba druhy se mohou navzájem křížit. Žabky vylučují při silném podráždění bílý jedovatý sekret.

Ropucha zelená

Velkou nelibost neprávem vzbuzují ropuchy, neboť ropucha zelená je velmi pohledná žába s kůží v designu „maskáčů“.

Velkou nelibost neprávem vzbuzují ropuchy, neboť ropucha zelená (*Bufo viridis*) je velmi pohledná žába s kůží v designu „maskáčů“. Tímto se odlišuje od hnědé ropuchy obecné (*B. bufo*). Podobná, ale vzácnější a v našem regionu nežijící, je kriticky ohrožená ropucha krátkonohá (*B. calamita*), která má středem zad táhnoucí se žlutozelenou linku. Ropucha zelená žije na polích, rumišťích, zahradách a městské zástavbě. Ve vodě se zdržuje pouze v období rozmnožování od dubna do srpna. Mé nedávné setkání s tímto druhem bylo mezi kupami vyvezených čistírenských kalů.

Mým favoritem je rosnička zelená (*Hyla arborea*). Nejúžasnější pohled na tato malá stvořeníčka je zjara, když se vyhřívají ve slunných dnech na starých porostech rákosu. Z dálky vypadají jako přilepené kousky zelené žvýkačky. Rosnička je jedinou evropskou stromovou žábou, a proto vyhledává převážně vysokou vegetaci v blízkosti drobných a středně velkých nádrží. Počasí bohužel nepředpovídá.

Rybák obecný a potápka roháč

Strom ohlodaný bobrem

Z početné skupiny ptáků vázaných na vodu lze jmenovat rybáka obecného (*Sterna hirundo*), který vypadá jako štíhlejší racek s červeným zobákem, černou čepičkou na hlavě a dlouhým a vidlicovitě vykrojeným ocasem. Pro tento druh jsou často budovaná uprostřed nádrží umělá hnízdiště. Poměrně charakteristický je jeho způsob letu při lovu, kdy třepotavě přelétává nad vodní hladinou s hlavou kolmo skloněnou dolů. Pro kořist se střemhlavě vrhá až pod vodní hladinu. Pravidelně hnízdí i na nádržích na Ostravsku. Na procházce kolem některé z našich řek určitě postřehnete zářivě zbarveného ledňáčka letícího kolem břehu a záhy se naučíte rozpoznávat i jeho hlas. Ledňáček říční (*Alcedo atthis*) hnízdí v kolmých erozních stěnách vodních toků, kde si vyhrabává nory. Kořist vyhlíží vysedáváním na větvích a z této pozice střemhlavým letem s křídly přitisknutými k tělu loví z vody drobné ryby a hmyz, ale je schopen lovit i z třepotavého letu. V únoru začínají námluvy a páry hnízdí až 2-3x ročně. Vidět na vlastní oči bobra evropského je obtížnější, a to přesto, že se jeho výskyt potvrzuje z mnoha lokalit podél Odry a dalších toků. Aktuální je výskyt u Vratimova na pravém břehu Ostravice. Dobře postřehnutelné jsou jeho pobytové stopy – ohlodané pařezy a stromové vývraty, které kácí nejintenzivněji v podzimních a zimních měsících. Z pokácených stromů ohlodává lýko, kůru a mladé větve. V letním období konzumuje byliny. Problémy působí i nory vyhrabané do břehů a hrází. Na malých tocích si staví ze stromů přehradu, které zvyšují vodní hladinu, pod kterou se ukrývá vstup do nory. Jedná se o teritoriální druh žijící v páru s převážně soumráchnou až noční aktivitou.

Třtina pobřežní

Posledním druhem, kterého ve svém stručném přehledu představím, je vydra říční (*Lutra lutra*). Z populárního večerníčku zná vydru snad každý a snad všichni ji milují. Ne však rybáři. Pro příklad nemusíme chodit daleko, neboť i naše rybochovné zařízení na Morávce je vydrami pravidelně navštěvováno. Vydry překonají oplocení a respekt nemají ani ze psa a na ryby si chodí tak jako my do kantýny. Vzniklé škody přesahují každoročně desítky tisíc korun.

Vydry překonají oplocení a respekt nemají ani ze psa a na ryby si chodí tak jako my do kantýny.

Mé povídání je velmi stručné a ke každému z uvedených i neuvedených druhů lze napsat mnohé zajímavé poučné, ale to už je na Vás. Vyhledat literaturu, otevřít internet, jít do přírody a poznávat.

RNDr. Lenka FILIPOVÁ

2. vodohospodářská branka

Poslední únorový víkend (25. – 27. 2. 2011) byl zasvěcen zimním sportům, jejichž centrem se letos staly Filipovice v Jeseníkách. Na druhý ročník přijelo celkem 65 zaměstnanců a rodinných příslušníků, z toho 49 se zúčastnilo sobotního závodu. Opět se soupeřilo v pěti kategoriích – děti, teenageři, ženy, muži a snowboard.

Všech deset branek nejprve projely děti. Na nejvyšším stupínku v této kategorii stanul jediný mužský zástupce – malý Vít Skokan následován sestrami Skalníkovými a Poledníkovými. Překvapení přinesla i kategorie teenagerů, kde nakonec odjeli jen dva závodníci – Jiří Skokan a Klára Gojová, zato oba se shodným časem. Poklidnější atmosféra byla mezi ženami, přičemž vítěznou korunku si na hlavu nasadila Monika Gojová z odboru projekce. Ze stejného pracoviště se ozývaly salvy vítězství ještě jednou při vyhlášení výsledků v kategorii snowboard, kde se králem širokého prkna stal Matyáš Otto.

Z prvního ročníku víme, že největší obsazení a rovněž největší rivalita zavládla mezi muži a velké očekávání a napětí bylo cítit na svazích i v průběhu letošního závodu. Všichni tři medailisté z loňského roku pracují na provozním odboru. Nikdo z nich nechtěl nechat nic náhodě, proto si všichni pánové zajistili tréninkové pobyty v Alpách, Tatrách či našich horách. Jaké však bylo překvapení, když se mezi dva medailisty z provozního odboru vklínil jeden reprezentant dispečinku?!

Když vloni na nebi „mimoškolních aktivit“ vyšla hvězda Vodohospodářské branky, nikdo ještě netušil, jak moc bude zářit její

světlo. Dosáhla takového věhlasu, že kvůli ní bylo dokonce přesunuto dlouho dopředu plánované utkání Gambrius ligy Baník – Sparta ze soboty na pondělí ku spokojenosti všech fanoušků slezskoostravského klubu v řadách povodáckých lyžařů. O prestiži akce rovněž hovoří, že žádný z favoritů nedal přednost účasti na současně probíhajícím mistrovství světa v lyžování kdesi na norském Holmenkollenu. Věřme, že si sjezdářský závod získá i do budoucna další příznivce a stane se nedílnou součástí našich kalendářů, podobně jako sportovky nebo VH 50. Největší radost máme z rostoucího zájmu v dětské kategorii, protože tady rostou další vodohospodářské naděje do dalších branek.

Mgr. Ondřej BUREL
referent vodohospodářského rozvoje

Podrobnější informace z 2. vodohospodářské branky naleznete na <http://vodorozvoj-odra.blog.cz>.

Výsledky:

Děti

Pořadí	Jméno
1	Skokan Vít
2	Skalníková Taťána
3	Skalníková Eliška

Teenageři

Pořadí	Jméno
1	Gojová Klárka
1	Skokan Jiří

Ženy

Pořadí	Jméno
1	Gojová Monika
2	Skalníková Sylvie
3	Skokanová Kateřina

Muži

Pořadí	Jméno
1	Kozelský Martin
2	Adamovský Petr
3	Glac František

Snowboard

Pořadí	Jméno
1	Otto Matyáš
2	Kubica Lukáš
3	Kocichová Jana

36. ročník Zimní vodohospodářské třicítky

Příprava na letošní ročník Zimní vodohospodářské třicítky byla náročnější než v předchozích letech. Rozhodli jsme se totiž pod tlakem legislativních změn pořádat tuto akci pod hlavičkou občanského sdružení. A tak jsme museli občanské sdružení založit - nejprve stanovy, pak žádost, registrace, ustavující schůze atd., atd.

Nemilé překvapení nám připravila příroda, kdy po mrazivém prosinci přišla velká lednová obleva. Se sněhem to bylo špatné v celé republice, ale závodníkům to zřejmě nevadilo, protože se přihlašovali ještě na poslední chvíli. Po našem příjezdu na Rejvíz jsme zjistili, že je všude zelená tráva a na lesních cestách nebyl sníh žádný anebo se proměnil v ledovou vrstvu. Ve vyšších částech tratě však zbylo přemrzlého sněhu dost. Co teď s tím?

Matka příroda k nám ale byla milosrdná a od středy začalo pomalu přisněžovat. To pokračovalo i během čtvrtka a pátku, celkem se vytvořila vrstva cca 20 cm prašanu. A tak jsme dostali nápad vrstvu sněhu na cestě utlačit. Přivázali jsme trasírku za terénní automobil a jezdili jsme po cestě tam a zpátky, až se vytvořila ujetá sněhová vrstva. Po ní jsme si mohli dovolit závodníky pustit, pro jistotu však nesměli bruslit a celá trať se mohla běžet jen klasickou technikou. Snad jen 500 metrů bylo neprůjezdných a závodníci museli sundat lyže a jít pěšky, to jim však nevadilo a ještě si to pochvalovali. V den startu bylo krásné mrazivé počasí a na trasu se vydalo 279 závodníků. V letošním roce vzrostl počet žen, které

si zajely mužskou trasu třicet kilometrů. Bylo jich už osm a na závěrečném vyhodnocení jsme je představili. Celkově se závod vydařil, je to vidět i z pochvalných reakcí závodníků:

*Vážený pane kolego,
za celý tým Brněnských vodáren a kanalizací, a.s. Vám a Vaším kolegům děkujeme za krásné prožití VH 30. Velmi rádi se příští rok do těchto míst opět vrátíme. Je velmi hezké, že v současné nelehké době se najde někdo, kdo pro ostatní uspořádá tak náročnou akci. Lepší reklamu pro Vaši firmu snad ani nemůžete už zajistit.*

*S pozdravem za celý kolektiv
Přinosil Milan*

Taková pochvala nejen potěší, ale také zavazuje do budoucna.

Ing. Jiří PAGÁČ
předseda občanského sdružení
Zimní vodohospodářská třicítka

Ivo Jedlička, vedoucí rybného hospodářství Povodí Odry, v rozhovoru pro Kapku říká: O Vánocích jsme museli kapry kvůli obrovskému zájmu lidí přikoupit

Rybné hospodářství potrápily v roce 2010 rozmarné počasí. I přesto se našim rybářům povedlo odchovat velké množství ryb. Úspěšní jsou také v jejich prodeji. „Prodej ryb v našich prodejnách stoupl o více než deset procent,“ podotýká v rozhovoru vedoucí rybného hospodářství Ivo Jedlička, který se o provoz stará spolu s dalšími osmi kolegy.

Co bylo pro rybné hospodářství v roce 2010 nejnáročnější?

To, co neumíme nijak ovlivnit. Počasí. Trápilo nás už od jara, kdy nám povodně vytopily pstruhárnu pod Morávkou. Voda byla zakalená a měla nízkou teplotu, což se v chovu projevilo sníženým přírůstkem. Naštěstí nám ale ryby neutekly, a ani neuhynuly. Léto nebylo moc teplé, což ovlivnilo přírůstky kapra. A na konci roku nás potrápil velmi chladný prosinec, kdy nám zamrzaly sádky plné ryb, připravených na vánoční distribuci.

Chystáte nějaké opatření, které by rybníky před povodněmi ochránily?

Na Petrově rybníce, což je náš největší, se nám podařilo vybudovat loni nový bezpečnostní přeliv. Ten by měl ochránit rybník až do výše stoleté vody. V minulosti byl ohrožen již při dvacetileté a v roce 2007 nám dokonce hrozilo protržení.

Jaké byly vaše největší úspěchy?

Podařilo se nám vytříbit a odchovat lipana podhorního, což se v Česku a na Slovensku nepovedlo loni skoro nikomu. Teď na jaře tak můžeme prodávat 150 tisíc kusů. Velmi se dařilo také v produkci vdejších ryb. Povedlo se nám odchovat víc než dvě tuny lína, přes tři tuny tolstobika a dvě tuny amura. Úspěšný byl také chov pstruha duhového, tzv. lososového. Je to v poslední době velmi oblíbená ryba, která svou chutí připomíná lososa. U tohoto pstruha byla produkce dokonce o dvě tuny vyšší než v roce 2009.

Jak se rybnému hospodářství dařilo v minulém roce ryby prodávat?

Prodávat ryby je čím dál tím těžší. Důvodem levných ryb jako je pangasius nebo turecký pstruh ze zahraničí nám dělá špatnou reklamu. Lidem se na pánvi změnil dvakrát zamražená ryba v beztvarou hmotu a řeknou si, že jim ryby nechutnají. To se však nedá srovnávat s kvalitní čerstvou rybou. Takže jsme se rozhodli prodávat přímo zákazníkům. A prodej se nám v minulém roce zvedl o 10 až 15 procent. Přibyli nám také zákazníci z řad malých prodejců.

Jak se vám podařilo veřejnost přesvědčit, že si mají pro ryby přijít k vám?

Pořádáme pro ně akce. Loňský den otevřených dveří na sádkách byl velmi úspěšný, proudily sem davy lidí. Pořádali jsme také neoficiální rybářské závody, kdy si místní rybáři mohou přijít a zázvodit si, kdo chytí většího kapra. Všude se snažíme lidem nabízet ochutnávky, aby viděli, jak je správně upravená ryba vynikající. Stále také rozšiřujeme nabízené služby. Je samozřejmé, že si zde mohou zákazníci nechat rybu vykuchat. Na Žermanicích jsme loni postavili zázemí pro prodej, kde si lidé mohou v zastřešené místnosti sednout na lavičku a s čajem si počkat na rybu.

Jak se Vám vydařila vánoční sezona?

Naše filozofie je, že je třeba zaměřit se na celý rok. Kapři se dnes o Vánocích prodávají na každém rohu. Když se k nám ale lidé naučí chodit přes rok, přijdou i na Vánoce. A opravdu se to vyplatilo. Dokonce přišlo tolik lidí, že už 21. prosince bylo jasné, že nebudeme mít dostatek ryb, a museli jsme přikupovat.

Vendula JIČÍNSKÁ

JUBILEA

ŽIVOTNÍ JUBILEA ZAMĚSTNANCI

Bajgar Rostislav . . . vodohospodářský dělník
Fuchsík Jiří . . . . . vodohospodářský dělník
Hrabec Radomír . . . vodohospodářský dělník
Kamrádová Dobroslava . . . . .
 . . . . . odborný technický pracovník
Ovčarčí Tomáš, RNDr. . referent VH rozvoje
Sochorová Jaroslava . . . . . finanční účetní
Šašek Jiří, Ing. . . . . . ředitel závodu
Šlapeta Lubomír . . . vodohospodářský dělník
Šolín Jiří . . . . . vodohospodářský dělník
Šulák Zdeněk . . . . . vodohospodářský dělník
Vrágová Jana . . . . . vodohospodářský dělník

ŽIVOTNÍ JUBILEA DŮCHODCI

Kalkus Tomáš . . . . . závod Frýdek-Místek
Kološ Bedřich . . . . . závod Opava
Košnovský Zdeněk, Ing. . . . správa podniku
Mietlová Marie . . . . . správa podniku
Nagyová Vlasta . . . . . správa podniku
Neugebauerová Anna . . . správa podniku
Rygula Vladimír . . . . . závod Frýdek-Místek
Skupina Jan . . . . . závod Frýdek-Místek
Tichá Jarmila . . . . . správa podniku
Trojek Vladimír, Ing. . . . . správa podniku
Vícha Zdeněk . . . . . závod Frýdek-Místek

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 5 LET

Bartečková Marie . . . . . personalista
Cieslar Vladimír . . . . . provozní elektrikář
Hanák Petr . . . . . hrázný - jezny
Hrabec Radomír . . . vodohospodářský dělník
Papak Miloš . . . . . vodohospodářský dělník
Valehrach Elzbieta . . . . . uklízeč
Volný Roman . . . . . úsekový technik
Voznica Petr, RNDr. . . . . . chemik

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 10 LET

Nytra Jaroslav . . . . . provozní zámečnick
Poledníková Hana . . . . . vedoucí odboru majetkového

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 15 LET

Babjar Richard . . . vodohospodářský dělník
Břečka Vlastimil . . . vodohospodářský dělník
Foldyna David . . . . . vodohospodářský dělník
Král Pavel . . . . . vodohospodářský dělník
Limberk Josef . . . . . provozní zámečnick
Ondrušák Čestmír, Mgr. . . . . .
 . . . . . vedoucí odd. biologické laboratoře

Přidal Jaroslav . . . . . vodohospodářský dělník
Rifflerová Hana . . . . . administrativní pracovník
Velčovská Marie . . . vodohospodářský dělník
Vojkovský Jakub . . . . . hrázný - jezny
Vrágová Jana . . . . . uklízeč

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 20 LET

Gojová Monika . . . . . zeměměřič - geodet
Šulák František . . . . . vodohosp. dělník

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 25 LET

Salotová Drahomíra . . . . . skladník
Kuhejda Petr . . . . . technický pracovník

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 30 LET

Marečková Marta . . . . . hospodářsko správní referent
Holek Jan . . . . . řidič silničních motorových vozidel

PRACOVNÍ VÝROČÍ - 35 LET

Rárová Marie . . . . . hospodářsko správní referent

NAPSALI O NÁS

V rubrice „Napsali o nás“ Vám v tomto čísle výjimečně nevybíráme informace z médií, ale přinášíme dopis Ilony Mrůzkové, jejíž rodina se o dění v povodí Odry dlouhodobě zajímá.

Vážení,
 ráda bych vás touto cestou požádala o informaci z historie stavby přivaděče pitné vody z přehrady Kružberk, který vede přes naši obec Raduň. Náš dům sousedí s veřejným prostranstvím naší obce tak, že cca 3,5 metru za plotem stojí budova více než 30 metrů dlouhá. Byla postavena jako „zázemí“ pro výstavbu PŘIVADĚČE pitné vody a pro nás místní byla vždy, i s okolním prostranstvím slepé ulice, „VODOTECHNOU“. Byly v ní kanceláře stavitelů. Je zděná, postavená na jakémsi navršené terénu. K budově už prý bohužel neexistuje u našeho obecního úřadu stavební dokumentace (nyní je v budově pošta, obecní úřad, ordinace, před 30 lety v ní byla místní škola). Kolmo na ni stála další (už stržená) budova - bez základů, z panelových dílů, možná též 30 metrů dlouhá, ve které byli ubytovaní

pracovníci, říkali jsme jí ubikace. Na pobíhání okolo ní si ještě jako dítě pamatuji, okolo měli chlapi docela nepořádek (rozřídla jsem si tam nohu a ještě jsem dostala doma výprask). Myslím, že budovy pro přivaděč byly postaveny v roce 1956, kdy jsem se narodila. Pokud by tomu tak bylo, je to letos 55 let. Kdoví, jestli existují nějaké záznamy, údaje, fotografie - věřím, že by byly zajímavostí k historii kružberského díla. Také by mě zajímalo, kolik takových míst - základů na trase tehdejší stavby přivaděče bylo. Můj manžel, nadšený opavský vodák, přivedl ke sportu naše syny, „nezmary“ české reprezentace v kanoistice. To není tak důležité jako to, že všichni tři, manžel především, milují tu naši nádhernou řeku Moravici a všechny ostatní v naší zemi. Rozumí řece lépe než lidem (nadneseně), rozumí vodě tak, jak jsem se s tím u nikoho nesetkala, jeho předpovědi

o chování řeky a vody jsou jako zákon. Tím pádem samozřejmě již při stavbě zkritizuje vaše díla, která nedopadnou dobře s komentářem „chlupci, to vám nemůže fungovat“ - a vždy má pravdu. Ale též patřičně ocení vydařené dílo (např. splav na potoce Raduňka při vstupu do zámeckého parku, který je dílem s velkým D). Vaše webové stránky jsou pro něj velkým studijním materiálem. No a tak vodák a jeho sportovní rodina žije na bývalém hřišti a v těsném sousedství stojí budova tak silně spjatá s vodou - vodotechna. Mně se ten název moc líbí. Děkuji za činnost vašeho velkého podniku, za vaše webové stránky, neustávejte a pracujte na tom, ať se o VODĚ, tak krásné součásti země a její přírody, dostává do povědomí lidí a hlavně dětí, co nejvíce.
 (Text byl redakčně zkrácen.)

Ilona Mrůzková, Raduň

Využijte možnost koupit si čerstvou rybu na některé z prodejen rybného hospodářství Povodí Odry

Vybrat si
můžete
ze široké
nabídky:

- 🐟 kapr
- 🐟 pstruh
- 🐟 amur
- 🐟 tolstolobik
- 🐟 pstruh lososový...

Střediska prodeje tržních ryb

Ve všech níže uvedených prodejnách Vám
zakoupené ryby na přání i vykucháme

Pstruhová líheň a odchovna Žermanice

Kontakt: p. Marek, tel.: 596 421 301, 602 570 533
Prodejní doba: středa 8.00 - 13.00 hod.
pátek 8.00 - 17.00 hod.
před Vánoce denně

Prodejna Opava, Kolofíkovo nábřeží 54

Kontakt: vedoucí: I. Jedlička tel.: 606 713 389
tel. prodejna (pouze prodejní dny): 722 727 105
Prodejní doba: pátek 9.00 - 17.00 hod.
před Vánoce denně

Petrův rybník Krnov (za areálem ČOV)

Kontakt: p. Benedik, tel.: 554 611 316
Prodejní doba: pátek 9.00 - 17.00 hod.
od 1. 5.: po-čt 9.00 - 14.00 hod.
pá, so, ne 9.00 - 17.00 hod
před Vánoce denně

Na tomto zařízení je možnost rybolovu pro
širokou veřejnost (lov pstruhů, lov kaprů
a ostatních rybníčních druhů), a to
od 1. 5. do 23. 10. - pá, so, ne cca 6.00 - 20.00
v ostatní dny po dohodě.

